

TILLANDSIA

Tillandsia er navnet på en stor gruppe planter, som kommer fra såvel Nord- som Sydamerika. Langt de fleste findes dog i Mellemamerika.

De vokser ofte på samme steder som kaktus og tit direkte på kaktus. Det er ikke snyltere, men epifyter. Altså planter, som lever på andre planter uden at leve af dem. De lever også mange andre steder, i træer, på klipper og lignende steder. Det er planter, som hører til Bromeliaceae familien – Ananasfamilien. Navnet Tillandsia skyldes E. Tillandsius, som var læge og botaniker i Abo i Finland i sidste halvdel af det 17. århundrede.

Tillandsia brachycaulos

Det er en gruppe planter, som ikke mange mennesker kender, hvilket nok skyldes, at de har været svære at få fat på. Ofte er de blevet dyrket helt forkert, tit direkte i jord, hvilket er den visse død. Men nu er det blevet muligt at skaffe nogle af disse herlige planter »til rimelige penge« takket være Inge Clausen, Månedalen, Høsterkøb, som har købt et stort parti hjem fra Guatemala. Det er naturindsamlede planter, mange er aldrig set i Danmark før, så det er spændende ting, der her er mulighed for at erhverve. Da de er meget let dyrkelige, blomstervillige og særdeles dekorative, ja, så er der kun at sige: »Se at komme i gang!« Jeg skal her prøve at fortælle lidt om dyrkningen af disse planter.

Slægten kan stort set deles op i to grupper, de grønne og de grå. De grønne har ikke så stor

interesse. Hvis de skal dyrkes rigtigt, skal de nærmest hænges i et orchidehus, altså meget fugtigt og varmt. En del af dem er nærmest regnskovsplanter. Det siger sig selv, at disse ikke er egnede i kaktushuset. Det er derimod de »grå«. De er meget velegnede til kaktushuset, hvor man næsten kan anbringe dem hvor som helst. De kan vokse i brændende sol, jo mere sol, des mere blomstervillige er de, og jo smukkere bliver de.

De klarer sig i vindueskarmen, på terrassen og i det fri om sommeren, f.eks. i et træ i haven. Jeg har set dem hænges på et stakit i bagende sol og blive meget smukke. Der findes næppe nogen anden plante, som kan overleve under så kummerlige forhold.

Jeg synes, man skal gøre noget sjovt ud af sine Tillandsier og montere dem dekorativt på en sjov gren, en gammel rundstok, hvis man kan skaffe sådan en, en kroget Kaprifolium fra skoven, et stykke bark eller lignende.

Før man binder planten fast med fiskesnøre, kan man binde noget groft spagnum eller hvidmos fast. Det bedste er dog (Osmunda) bregnerødder fra en træbregne, men disse er blevet bade dyre og vanskelige at få fat på. Også andre ting kan bruges. F.eks. kan en nylonstrømpe anvendes, og man kan spare bade spagnum og hvidmos. Det er ikke meget materiale, der skal bruges ved opbindingen, da planterne meget let rådner, hvis de bliver for våde. Mange Tillandsier får aldrig rødder. Det får de heller ikke i naturen. De klarer optagningen af vand og næring gennem nogle grå hår, som dækker hele planten.

Tillandsia tåler meget høje temperaturer, og en del af dem tåler meget lave. Enkelte tåler frost, men så er det en absolut betingelse, at de er knastørre. I sommertiden tåler Tillandsierne en del vand og en del gødning, gerne med meget kvælstof, altså gerne en af de gødninger, man anvender til almindelige pottedplanter. Hvis det er godt vejr, oversprøjter jeg planterne hver dag, men om morgenen, da planterne helst skal na at tørre inden aften. Der samles meget let vand i bladskeuderne, og det kan give råddenskab, hvis planterne er vade ret længe. Om vinteren vander jeg en til to gange om måneden. Husk, det er meget lettere at overvande sine planter end at tørre dem ihjel. Mange tror, at Tillandsier dør, når de har blomstret. Det gør de

Tillandsia caput-medusae

ikke. Den roset, som har blomstret, visner med tiden væk, men inden da har den forlængst sat en masse nye skud.

Jeg skal her prøve at fortælle lidt om nogle af de arter, det er muligt at skaffe sig.

Tillandsia argentea. Argentea betyder hvidt som sølv. Den er udbredt fra Mexico og Guatemala til Cuba og Jamaica.

Det er en smuk lille plante, som ikke tåler for meget vand. Professor Rauh, Heidelberg, som har udgivet en udmærket bog om *Tillandsia* m.m., skriver, at det er en blandt *Tillandsia*-samlere særlig eftertragtet plante.

Tillandsia balbisiana er udbredt fra sydlige USA over Mexico og Mellemamerika til Venezuela. Det er en plante, som ikke ligner de andre. Bladene kan blive 60-70 cm lange. Den skal dyrkes meget tørt og solrigt.

Tillandsia brachycaulos er udbredt i sydlig Mexico og Centralamerika. Den vokser i ca. 2000 meters højde, og den dyrkes lyst og solrigt med moderat fugtighed. Planten bliver rød over det hele, når blomstring indtræffer.

Tillandsia caput-medusae ligner medusahovedet. Den er udbredt i hele Mellemamerika. Det er en af de sjoveste *Tillandsier*. Blomsten er både stor, blå og smuk. Dyrkes lyst, helst i solen med ikke for meget vand.

Tillandsia filifolia med trådformede blade er udbredt i Guatemala, Honduras og Costa Rica. Den kan minde en smule om *T. argentea*, men har grønne blade. Den er lidt svær at dyrke og vokser bedst i let skygge med moderat vanding.

Tillandsia fasciculata v. *tricolor* er udbredt fra Mexico til Peru. Den er meget varierende, men let og hurtigvoksende samt rigt blomstrende. Planten findes ofte i meget store grupper med mange hoveder. Blomsten er trefarvet og helt vidunderlig.

Tillandsia matudae, som er udbredt i sydlig Mexico, vokser ofte på Cypresser i 2200 meters højde. Det er en lille fyr, som kun bliver 12-15 cm i diameter. Den dyrkes lyst og vandes kun lidt.

Tillandsia oaxacana er udbredt i det centrale Mexico, Oaxaca. Den vokser i direkte sol med moderat fugtighed. Det er en smuk art, som kan være drilagtig at dyrke.

Tillandsia punctulata er udbredt fra Mexico til Panama. Planten vokser i let skygge og har en stærkt farvet blomsterstand. Den er let dyrkelig.

Tillandsia fasciculata var. *tricolor*

Tillandsia matudae

Tillandsia seleviana ligner en selleri og er hjemmehørende i Mexico og Guatemala. Dette er igen en virkelig perle blandt Tillandsier og er let dyrkelig i sol med moderat vanding. Den tåler ikke at stå med vand i rosetten i længere tid.

Tillandsia streptophylla, som er udbredt i Mexico, Guatemala, Honduras og Jamaica, er en meget variabel og smuk art med blade, som ligner slange-

Tillandsia seleviana

krøller. Den dyrkes i sol med moderat fugtighed. Det er en af de arter, man absolut må have.

Tillandsia zerographica fra Mexico er nok den mest pragtfulde af alle inden for slægten. Den kan danne kæmpestore hoveder med helt sølvgrå blade. Planten dyrkes i fuld sol og er let dyrkelig.

J. D. Pedersen.

Foto: Bent Lykkebo

Dyrkning af Rebutia

Vore kaktus – og det er langt de fleste –, som stammer fra bjergegne, udvikler sig hos os kun i sjældne tilfælde med samme pragt som i deres hjemegne. Ikke engang der, hvor væksthushorfindes, lykkes det den erfarne liebhaver at tiltrække en plante, så den får naturplantens udseende.

Trods alle de hjælpemidler, der står til rådighed, har jeg endnu ikke set en rebutia, der har importplantens habitus (= legemsbygning). Sammenligner vi en importplante med en kulturplante fra en dygtig kaktusdyrker, så ser vi straks forskellen og det især ved tornedragten. Hvis vi giver rigeligt med lys, kan vi dog opnå ret tilfredsstillende resultater.

Der findes forskellige kaktussamlinger, i hvilke vore små kugleformede til svagt cylindriske planter er til stede i diverse udgaver. Disse rigtblomstrende, sirlige og fordringsløse kaktus bør heller ikke mangle i nogen samling. Enhver begynder bør anskaffe disse taknemmelige blomstrende for virkelig at kunne opleve prægten hos kaktus – selv som begynder bliver man ikke skuffet. Disse små kugler, hovedsagelig med fin tornedragt og spiralsnoede ribber med små vorter, kommer fra det nordlige Argentina og Bolivia, hvor de vokser mellem sten og mere eller mindre vissent græs ofte nær ved klippevæggene i 2500–